

לימוד שביעי של פסח

לע"נ אבי מורי אהרן בן מרדכי ואימי חומתי סולטנא בת שלמה ואסתר
לעילוי נשמתן של אהרן בן משה ורעייתו פרלה בת עמרם
לע"נ לוי בת סוליקא - לע"נ דוד בן י-חודה - לע"נ מימון בן שמטוב

איסור הכנה

תוספתא שבת פרק י"ג - י"ט

מדיחין כלים משבת לאותה שבת אבל לא משבת זו לשבת אחרת כיצד אכל בהן בלילי שבת מדיחין שיאכל בהן לשחרית [לשחרית] מדיחין שיאכל בהן [לסעודה לסעודה] מדיחין שיאכל בהן למנחה [למנחה לא ידיחם] מעתה הכוסות מדיחין כל היום כולו מפני שאין קבע לשתייה מדיחין עשרה כוסות שאם ירצה ישתה באחד מהן [מצייעין עשר מטות שאם ירצה מסב באחת מהן] של בית ר"ג לא היו מקפלין כלי לבן שלהן מפני שהן מחליפין.

רמב"ם הל' שבת כ"ג הלכה ז'

זמורה שהיא קשורה בטפח ממלאין בה בשבת. ואם אינה קשורה אין ממלאין בה גזרה שמה יקטם אותה ויתקעה. אסור לחף כלי כסף בגרסתון מפני שהוא מלבבן כדרך שהאמנים עושין ונמצא כמתקן כלי וגומר מלאכתו בשבת. אבל חופפין אותו בחול ובנדר. וכן כל הכלים חופפין אותו בכל דבר. ואסור להדיח קערות ואלפסין וכיוצא בהן מפני שהוא כמתקן אלא אם כן הדיחו לאכל בהן סעודה אחרת באותה שבת. אבל כלי שתיה כגון כוסות וקיתונות מתיר להדיחן בכל עת שאין קבע לשתייה. ואין מצייעין את המטות בשבת כדי לישן עליהן למוצאי שבת אבל מצייעין מלילי שבת לשבת:

שולחן ערוך אורח חיים סי' רנ"ד סי' ז'

דיני תבשילין המוכנים מע"ש כדי להגמר בשבת

לא ימלא אדם קדירה עססיות (פ"י מיני קטניות הגדילות בא"י ולא בבבל) ותורמסין ויתן לתוך התנור ערב שבת סמוך לחשיכה מפני שדברים אלו אינם צריכים בישול רב ודעתו עליהם לאכלם לאלתר ומפני כך אע"פ שלא נתבשלו כל עיקר הרי הם כשאר תבשיל שהתחיל להתבשל ולא נתבשל כל צרכו שאסור להשהותו והוא הדין לכירה וכופח: הגה כשאין גרופין וקטומים ואפשר לחתות. (ב"י ומ"מ פ"ב) ואם עשה כן אפי' בשוגג אסורים למ"ש עד כדי שיעשו:

שבת דף קיג ע"א

מתני' מקפלין את הכלים אפילו ארבעה וחמשה פעמים, ומצייעין את המטות מלילי שבת לשבת, אבל לא משבת למוצאי שבת. רבי ישמעאל אומר: מקפלין את הכלים, ומצייעין את המטות מיום הכיפורים לשבת. וחלבי שבת קריבין ביום הכיפורים, אבל לא של יום הכיפורים בשבת. רבי עקיבא אומר: לא של שבת קריבין ביום הכיפורים, ולא של יום הכיפורים קריבין בשבת.

רש"י - מקפלין את הכלים - בגדים כשפשטן מקפלין מפני שמתרככין מכיבוסם ומתקמטין כשאינן מקופלים: אפי' ד' או ה' פעמים - כדי לחזור וללבושן בו ביום: מיהו"כ לשבת - כגון אם חל יוה"כ להיות בע"ש: קריבין ביהו"כ - שחל להיות במוצאי שבת:

גמ' אמרי דבי רבי ינאי: לא שנו אלא באדם אחד, אבל בשני בני אדם - לא. ובאדם אחד נמי לא אמרו אלא בחדשים, אבל בישנים - לא. וחדשים נמי לא אמרו אלא בלבנים, אבל בצבעים - לא. ולא אמרו אלא שאין לו להחליף, אבל יש לו להחליף - לא. תנא: של בית רבן גמליאל לא היו מקפלים כלי לבן שלהן, מפני שהיה להן להחליף. אמר רב הונא: אם יש לו להחליף - יחליף, ואם אין לו להחליף - ישלשל בבגדיו. מתקיף לה רב ספרא: והא מיתחזי כרמות רוחא. כיון דכל יומא לא קעביד, והאידנא הוא דקא עביד - לא מיתחזי כרמות רוחא. "וכבדתו מעשות דרכיה". "וכבדתו" - שלא יהא מלבושה של שבת כמלבושה של חול, וכי הא דרבי יוחנן קרי למאניה "מכבדותי". "מעשות דרכיה" - שלא יהא הילוכה של שבת כהילוכה של חול. "ממצוא חפצה" - חפציה אסורין, חפצי שמים מותרין. "ודבר דבר" - קי"ג ב שלא יהא דבורה של שבת כדבורה של חול. דבור אסור, הרהור - מותר.

שבת דף קיח ע"א

תנו רבנן: קערות שאכל בהן ערבית - מדיחין לאכול בהן שחרית. שחרית - מדיחין לאכול בהן בצהריים. בצהריים - מדיחין לאכול בהן במנחה. מן המנחה ואילך - שוב אינו מדיח. אבל כוסות וקיתונות וצלוחיות - מדיחין והולך כל היום כולו, לפי שאין קבע לשתייה.

שולחן ערוך אורח חיים ס' ש"ב ס' ג'

דיני נקוי וקפול הבגדים בשבת

מקפלים כלים בשבת לצורך שבת ללבשם בו ביום ודוקא באדם (אחד) ובחדשים שעדיין לא נתכבסו ולבנים ואין לו להחליף ואם חסר אחד מאלו התנאים אסור ויש מי שאומר דלקפלו שלא כסדר קיפולו הראשון מותר בכל ענין ונראין דבריו:

שולחן ערוך אורח חיים ס' שכ"ג ס' ו'

דיני השאלה וקנין צרכי שבת והדחת הכלים ותיקונן...

מדיחים כלים לצורך היום כגון שנשאר לו עדיין סעודה לאכול אבל לאחר סעודה שלישית אין מדיחין וכלי שתייה מדיחין כל היום שכל היום ראוי לשתייה:

שולחן ערוך אורח חיים ס' תרס"ז

סוכה ונויה אסורין גם כל שמיני

סוכה ונויה אסורים גם בשמיני ובחוצה לארץ שעושים שני ימים טובים אסור גם בתשיעי שהוא ספק שמיני ואם חל שבת במוצאי יום טוב האחרון של חג נוהגים שלא להסתפק מנוי סוכה עד מוצאי שבת ויש מתירים: הגה יש שנהגו כשהיו יוצאים מן הסוכה היו אומרים יה"ר שנזכה לישוב בסוכה של לויתן [כל בו] ואסור להכין ביו"ט לצורך ליל יו"ט ולכן אסור להעמיד השלחנות והספסלים בבית לצורך הלילה דהוי הכנה [הגהות מיימוני ומהרי"ל]:

חיי אדם כלל קנ"ג סעיף ו'

דין הושענא רבה ושמני עצרת

בשמיני סמוך לחשיכה אם א"א לו או שיהיה לו טרח הרבה לפנות הכלים מן הסוכה בלילה מותר לפנות ביום להביאם לביתו ובלבד שלא יסדרם עד הלילה דאם יסדרם ביום הוי כמכין מיום טוב לחבירו ולכן אם השלחן הוא של פרקים לא יניח הטבלא על הרגלים דכשגומר איזה דבר הוא הכנה אבל ההבאה לביתו לא הוי הכנה (ונ"ל דכן מוכח ע"כ שהרי בסימן תי"ו סעיף ב' מבואר להדיא דמותר להוליך העירוב לצורך יום ב' והוא גמרא ערוכה בעירובין ל"ח דדוקא אם אמר זה יהא עירוב הוי הכנה אבל ההולכה לא הוי הכנה וכן פירש רש"י להדיא ביצה דף מ' ע"א במשנה מי שזמן כו' בד"ה לא יוליכו כו' מנות בידם לביתם לסעודת הלילה עד כאן לשונו אע"כ דדוקא היכא שגומר איזה ענין מקרי הכנה. וכן מוכח ממהרי"ל שהביא המגן אברהם בסימן תרס"ז דמותר להביא השולחנות לבית רק להעריכם אסור וכתב עוד בשמו דאסור לחפש הס"ת מיום טוב לשבת אע"כ כמו שחלקתי ואפשר שזה כוונת המגן אברהם שם שכתב ועיין סי' י"ו ס"ב. ולפי זה מש"כ המגן אברהם שם וכ"כ הלבוש בסי' תפ"ח דאסור להביא יין מיום טוב לחבירו צ"ע דמ"ש מהולכת עירוב. ונ"ל דכוונתם בסמוך לחשיכה דמוכח מלתא דאינו לצורך היום. ולכן נ"ל דבשעת הדחק שלא ימצא בלילה בקל מותר להביא יין וכן מים מיום טוב לחבירו דכ"ז לא מיקרי הכנה רק שצריך להביאו בעוד יום גדול דלא מוכח מלחא דאפשר דצריך עדיין לצורך היום וגם לא יביא כדרך שנושא בחול רק ישנה ומכל מקום לצורך חול אין לנו ראייה להתיר דיש לומר דדוקא לצורך מצוה מותר ולכן אין מציעין מטות משבת לחול ויהיה זהיר במנורות או שאר דברים הקשורים שם בקשר של קיימא דאסור להתיר ביו"ט וכבר כתבנו דאסור להנות מנוי סוכה אפי' בשמחת תורה שהרי בח' בה"שם אסור שמא עדיין יום ואתקצי לכולא יומא ודוקא מיני מאכל וכיוצא בו אבל קרמים וסדינים ועטרות לכתחלה אין מקצה אותם שהרי מטלטלן מפני הגשמים:

חיי אדם כלל ס' סעיף ט"ו

דין עשיית חפציו שאין בהם מלאכה

מציעין המטות לצורך השבת ליפות הבית אבל לא משבת למוצאי שבת (ש"ב) ואין להביא יין להבדלה בשבת אם לא שא"א להשיג במ"ש: